

Uchwała Nr LIII/812/23
Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 26 września 2023 r.

w sprawie uchwalenia Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024.

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2094, Dz. U. z 2023 poz. 572) w związku z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r. poz. 571) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Program współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Bernadeta Hordejuk

**Program współpracy
Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami
wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku
publicznego i o wolontariacie
na rok 2024**

Olsztyn, 26.09.2023 r.

SPIS TREŚCI:

Wstęp	3
Rozdział I	
Cele i zasady współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w 2024 r.	
Cele współpracy	5
Zasady współpracy	5
Rozdział II	
Zakres przedmiotowy współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w roku 2024	5
Priorytetowe zadania publiczne	5
<u>Obszar I:</u> Włączanie organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych	9
<u>Obszar II:</u> Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych	11
Wykaz zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego planowanych do zlecenia organizacjom pozarządowym w roku 2024	11
Inne formy współpracy, w tym pozafinansowej, planowane w roku 2024 w zakresie realizacji zadań publicznych	27
<u>Obszar III:</u> Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie infrastruktury współpracy, tworzenia warunków do społecznej aktywności	29
Rozdział III	
Warunki realizacji programu	32
1. Okres realizacji programu	32
2. Sposób oceny realizacji programu	32
3. Finansowanie programu	32
Rozdział IV	
Informacja o tworzeniu oraz przebiegu konsultacji programu	33
<i>Załącznik nr 1: Sposób realizacji programu oraz formy współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w roku 2024</i>	34
<i>Załącznik nr 2: Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych</i>	36

Wstęp

Aktywność mieszkańców w niezależnych organizacjach pozarządowych oraz podmiotach wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zwanych w dalszej treści programu „organizacjami pozarządowymi”, jest jednym z przejawów wysokiego kapitału społecznego i jednym z czynników rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego. Jej rozwój jest również jednym z zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego wynikających ze strategii *Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego*.

Jak co roku, zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, przygotowany jest roczny program współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi.

Wg danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie, na dzień 31 grudnia 2022 r. w regionie zarejestrowanych było ogółem **5323 stowarzyszeń i organizacji społecznych i 874 fundacji – łącznie 6197 podmiotów (o 160 więcej niż w roku 2021)**. Włączając do powyższej liczby kościoły katolickie (646), inne kościoły i związki wyznaniowe (112) oraz koła gospodyń wiejskich (466), to podmiotów społecznych w regionie jest ok. **7393 (o 240 więcej niż w roku 2021)**. Należy przy tym podkreślić różną aktywność organizacji wynikającą z różnych czynników: specyfiki działalności społecznej, niewielkiego odsetka likwidowanych, nieaktywnych organizacji, czy ostatniego negatywnego wpływu pandemii na kontakty międzyludzkie. Szacuje się, że aktywnych może być ok. 60-70% zarejestrowanych organizacji.

Cele szczegółowe i zadania oraz formy współpracy i wskaźniki realizacji celów zostały zawarte w **3 obszarach współpracy** administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, zgodnie z *Modelem współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi*. Są to następujące obszary:

OBSZAR I: Włączanie organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych.

OBSZAR II: Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych (zawarto wykaz zadań planowanych do zlecenia).

OBSZAR III: Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie infrastruktury współpracy, tworzenia warunków do społecznej aktywności.

W Rozdziale II wskazano **17-scie priorytetowych zadań, w ramach których Samorząd Województwa współpracuje z organizacjami pozarządowymi**.

Podobnie jak w latach poprzednich, powołując się na zapisy strategii rozwoju województwa – z uwagi na konieczność **wzmacniania kapitału społecznego w regionie**, wyrażającego się przede wszystkim we wzajemnym zaufaniu, uznawanych normach i wartościach w danych społecznościach, oddolnym samoorganizowaniem się mieszkańców i zaangażowaniem obywatelskim oraz wspólnym działaniem - w roku 2024 przy ocenie ofert konkursowych jednym z kryteriów strategicznych będzie wpływ zadania na rozwój kapitału społecznego w regionie. Silny kapitał społeczny przejawia się szczególnie poprzez **partnerską realizację zadań**, udział w jego realizacji **wolontariuszy i społecznej pracy członków organizacji** a także włączenie **do działań**, już od etapu ich planowania, **społeczności lokalnych***. Kontynuowane będzie promowanie i wzmacnianie **współpracy i partnerskiej realizacji zadań**. Z uwagi na planowane rozpoczęcie zadań realizowanych ze środków UE w ramach programu *Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027* ważne będą działania wzmacniające potencjał organizacji pozarządowych, a także budujące aktywne i zaangażowane społeczeństwo, w tym młodzież.

Z uwagi na to, że zadaniem samorządu województwa jest kształtowanie polityki rozwoju regionu, dodatkowo premiowaną cechą zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe powinna być ich **innowacyjność**, zdefiniowana w następujący sposób: *zadanie zawiera nowe elementy w stosunku do działań dotychczas podejmowanych na danym terenie, w danej społeczności, grupy odbiorców; do realizowanych zadań zostały wprowadzone zmiany na podstawie dokonanej ewaluacji/ oceny wcześniej prowadzonych działań a zastosowane rozwiązania mogą zostać rozpowszechnione i wdrożone w innych społecznościach*. Jednocześnie podkreślić należy wartość zadań o trwałym charakterze, realizowanych co roku, będących stałą ofertą organizacji pozarządowej dla środowiska lokalnego lub regionalnego.

Realizując zadania zlecane przez Samorząd Województwa, a także w zakresie wspólnie wykonywanych zadań, organizacje pozarządowe **powinny dążyć do zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami** – kierować się zasadami, które reguluje ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

(Dz.U. z 2022 r. poz. 2240) nakładająca na podmioty publiczne oraz na inne podmioty korzystające ze środków publicznych, w tym organizacje pozarządowe, obowiązek zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Przewiduje się, że rok 2024 może być kolejnym rokiem gdzie uczestnikami i odbiorcami zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe będą również zamieszkujący Warmię i Mazury uchodźcy wojenni z Ukrainy.

Wymienione wyżej uwarunkowania będą miały niewątpliwy wpływ na kształt i zakres współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w roku 2024.

*społeczność lokalna - zbiorowość związana z pewnym terytorium, w której ramach wytworzyła się sieć odrębnych instytucji i interakcji społecznych oraz poczucie przynależności do tej zbiorowości.

ROZDZIAŁ I

Cele i zasady współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w 2024 r.

Celem ogólnym współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi jest **wzmocnienie kapitału społecznego województwa warmińsko-mazurskiego** przejawiającego się coraz większym współdziałaniem różnych podmiotów: społecznych, publicznych i prywatnych w realizacji zadań publicznych, w tym usług publicznych w zakresie przedmiotowym programu, coraz większym włączaniem organizacji pozarządowych w tworzenie i monitorowanie polityk publicznych oraz rozwojem warunków społecznej aktywności.

W opisie poszczególnych zadań priorytetowych zawarto cele szczegółowe współpracy.

Zasady współpracy:

Zasady współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi:

- 1) **Zasada pomocniczości**
- 2) **Zasada suwerenności stron**
- 3) **Zasada partnerstwa**
- 4) **Zasada efektywności**
- 5) **Zasada uczciwej konkurencji**
- 6) **Zasada jawności**

ROZDZIAŁ II

Zakres przedmiotowy współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w roku 2024.

PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

Współpraca Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi przebiega w zakresie 17 priorytetów tematycznych, wymienionych poniżej.

Zadania szczegółowe wskazane w poszczególnych priorytetach współpracy wynikają w szczególności z:

- 1) *Zadań samorządu województwa określonych w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz w innych branżowych aktach prawnych.*
- 2) *Zadań pożytku publicznego wymienionych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.*
- 3) *Zadań wynikających ze strategii „Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”, m.in. wpisujących się w cel strategiczny „Mocne fundamenty”: *Starając się wskazać fundamenty rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego jako pierwszy należy wymienić mieszkańców, którzy poprzez relacje między sobą tworzą specyficzny kapitał społeczny, oparty na doświadczeniach współpracy i zaufaniu. Wprawdzie przykłady takich działań w regionie są obecne, na pewno ważnym zadaniem będzie pobudzanie rozwoju więzi społecznych, ponieważ te relacje przekładają się nie tylko na jakość życia, ale również na możliwości prowadzenia działalności gospodarczej.**

- 4) Zadań wskazanych w strategiach i programach przyjętych do realizacji przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresach tematycznych poszczególnych priorytetów programu.

Poniżej wymieniono dotatkowe, oprócz wskazanych powyżej, dokumenty, z których wynikają wskazane w programie zadania.

Priorytet I: Edukacja, profilaktyka i promocja zdrowia publicznego

Zadania wskazane w ramach powyższego priorytetu określone zostały w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.

Priorytet II: Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy

Zadania wynikają ze Strategii na rzecz Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2025 r.

Priorytet III: Rozwój kultury fizycznej

Celem ogólnym działań w tym zakresie tematycznym jest **upowszechnianie i popularyzowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców województwa**. Część zadań będzie realizowana w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Priorytet IV: Integracja europejska i współpraca międzynarodowa

Celem ogólnym współpracy w tym zakresie jest **wykorzystanie potencjału współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwoju współpracy międzyregionalnej i popularyzacji problematyki europejskiej w regionie na arenie krajowej i międzynarodowej**.

Działania podejmowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi powinny być przede wszystkim realizowane z uwzględnieniem zapisów Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz postanowień dwustronnych i wielostronnych porozumień, umów i listów intencyjnych, których stroną jest lub będzie Województwo Warmińsko-Mazurskie, a także przy poszanowaniu prowadzonej współpracy niesformalizowanej.

Funkcjonowanie w ramach Unii Europejskiej powoduje stały wzrost wagi współpracy zagranicznej podmiotów z regionu. Współpraca z europejskimi partnerami daje możliwość spojrzenia na lokalne problemy z innej perspektywy, co z kolei pozwala na szukanie nowych, innowacyjnych rozwiązań. Sieć kontaktów międzynarodowych samorządu regionalnego oraz Biura Regionalnego w Brukseli ułatwia organizacjom pozarządowym podejmowanie inicjatyw, które dzięki udziałowi zagranicznych partnerów przyczyniają się do wzmocnienia III sektora Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Projekty realizowane w ramach priorytetu IV powinny angażować różne grupy, zarówno z obszarów wiejskich, jak i miejskich.

Przedmiotem szczególnego zainteresowania w ramach niniejszego priorytetu będą projekty wpisujące się w przypadającą w 2024 roku 20. rocznicę wejścia Polski do Unii Europejskiej.

Ponadto w związku z 10-leciem podpisania Listu intencyjnego z Krajem Związkowym Saksonia-Anhalt za niezwykle wartościowe uznawane będą projekty angażujące podmioty z tego regionu.

Priorytetowo będą również traktowane projekty realizowane we współpracy z podmiotami z regionów członkowskich Euroregionu Bałtyk oraz regionami i podmiotami z państw Partnerstwa Wschodniego.

Priorytet V: Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta

Zadania wynikają z ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

Celem współpracy jest: **upowszechnianie i ochrona praw konsumenta**.

Priorytet VI: Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego

Zadania wynikają z Programu wsparcia rozwoju kultury województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025. Celem ogólnym realizowanych zadań będzie **wzrost aktywności mieszkańców regionu jako twórców i odbiorców kultury**.

Priorytet VII: Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego

Zadania wynikają z Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030 oraz Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028. Celem ogólnym podejmowanych działań jest **poprawa ochrony przyrody i środowiska w województwie warmińsko-mazurskim**.

Działania wynikają również z zapisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, a głównym celem ich realizacji jest tworzenie i wzmacnianie warunków do rozwoju pszczelarstwa i dostępności produktów pszczelich w województwie warmińsko-mazurskim, przy uwzględnieniu dostępności pożytków i ochrony środowiska naturalnego.

Priorytet VIII: Rozwój turystyki

Zadania wynikają ze Strategii Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025.

Priorytet IX: Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych

Zadania wynikają z ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. *o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych*.

Priorytet X: Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich

Działania wskazane do objęcia wsparciem wynikają z zapisów strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2030, przyczyniając się do wzrostu aktywności i integracji społeczności obszarów wiejskich, budowania silnego kapitału społecznego oraz poprawy jakości życia mieszkańców terenów wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego, m.in. wpisują się w cele strategiczne „Kreatywna aktywność” oraz „Mocne fundamenty”.

Priorytet XI: Polityka społeczna

Zadania wynikają z następujących dokumentów:

- 1) Strategia polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2030.
- 2) Warmińsko-Mazurski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026,
- 3) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2021-2026,
- 4) Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2023-2027,
- 5) Program „Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2027”,
- 6) Wojewódzki program wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2026,
- 7) Wojewódzki Program Polityki Prorodzinnej na lata 2022-2026,
- 8) Wojewódzki Program Rozwoju Ekonomii Społecznej i Solidarnej Warmia i Mazury na lata 2023-2030.
- 9) Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej i Solidarnej Warmia i Mazury na lata 2021-2025,
- 10) Warmińsko – Mazurskiego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2023-2025.

Część zadań będzie realizowana w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Priorytet XII: Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży

Celem realizacji zadań zawartych w priorytecie jest **tworzenie i wzmacnianie warunków do rozwoju potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodych ludzi, budowania lokalnych koalicji/partnerstw, głównie samorządów, instytucji publicznych i organizacji pozarządowych na rzecz młodzieży, rozwoju umiejętności współpracy międzypokoleniowej.**

Priorytet XIII: Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego

Celem zadań jest **wzmocnienie potencjału społeczeństwa obywatelskiego, w tym sektora pozarządowego regionu mający wpływ na rozwój kapitału społecznego województwa.**

Priorytet XIV: Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym

Zadania wskazane w tym priorytecie wynikają w szczególności z programu polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego. Priorytet ten ma **charakter interdyscyplinarny. Jest to również zbiorcza informacja dla środowisk seniorskich nt. planowanych zadań na rzecz osób w wieku emerytalnym w danym roku w zakresie współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi.**

Należy podkreślić, że zadania w ramach priorytetu nawiązują bezpośrednio do idei i zasad „uczenia się przez całe życie” – koncepcji opracowanej i propagowanej przez UNESCO i Unię Europejską. To działania zwiększające szanse dorosłych we współczesnym świecie szybkiego rozwoju technologii i ciągłych zmian, propagowanie i rozwój aktywnych postaw, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu ale również kreowanie postaw społecznej odpowiedzialności i współdziałania dla rozwoju małych ojczyzn.

Priorytet XV: Żywność i ochrona dziedzictwa kulinarnego

Celem współpracy jest: **upowszechnianie wiedzy dot. żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości.** Żywność wysokiej jakości została wskazana w strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jako inteligentna specjalizacja, wyróżniająca nasz region spośród pozostałych.

Priorytet XVI: Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej oraz pielęgnowanie polskości.

Zadanie wynika z zapisów art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie województwa*, tj.: *samorząd województwa określa strategię rozwoju województwa, uwzględniającą w szczególności następujące cele: 1) pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, a także pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości lokalnej; (...)* oraz wpisuje się z zakresu zadania pożytku publicznego wymienionego w art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*: podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

Priorytet XVII: Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych.

Celem ogólnym zadań realizowanych w tym zakresie tematycznym jest **wspieranie działań zmierzających do ochrony, zachowania i rozwoju kultury mniejszości narodowych i etnicznych oraz budowanie dialogu między nimi.**

OBSZAR I

Włączanie organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych.

W roku 2024 organizacje pozarządowe będą włączane w tworzenie polityk publicznych Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w szczególności następującym zakresie:

- 1) Opracowanie Sprawozdania z realizacji Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2023.
- 2) Opracowanie Sprawozdania z realizacji w roku 2023 Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2022-2027.
- 3) Opracowanie Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025.
- 4) Opracowanie Sprawozdania z realizacji w 2023 r. Warmińsko-Mazurskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026;
- 5) Opracowanie Sprawozdania z realizacji w 2023 r. Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2021-2026.
- 6) Opracowanie Sprawozdania z realizacji Wojewódzkiego Programu Polityki Prorodzinnej na lata 2022-2026.
- 7) Współpraca przy monitorowaniu dokumentów wojewódzkich, poprzez przekazywanie informacji dot. realizowanych zadań oraz udział w zespołach monitorujących poszczególne programy i strategie oraz radach opiniujących, m.in. z zakresu polityki społecznej.
- 8) Udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach zespołów wspólnych opiniodawczo-doradczych i konsultacyjnych, grup roboczych, rad, komisji konkursowych powoływanych przez Zarząd lub Marszałka Województwa: m.in. Rady Sportu, Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, Społecznej Rady Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- 9) Udział organizacji pozarządowych w konsultowaniu dokumentów wojewódzkich. Zasady konsultacji z organizacjami pozarządowymi określa Uchwała Nr XVI/388/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 kwietnia 2016 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego oraz organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Konsultacje społeczne dokumentów planowanych do aktualizacji i opracowania z zakresu ochrony środowiska odbywać się będą zgodnie z przepisami Działu III Rozdziału 1 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.*
- 10) Działalność Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- 11) Współpraca merytoryczna z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresie spraw istotnych dla rozwoju sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego oraz współpracy organizacji pozarządowych z Samorządem Województwa.
- 12) Konsultacje z przedstawicielami organizacji pozarządowych dokumentów zawierających założenia regionalnej polityki rynku pracy.

Wskaźniki:

- 1) liczba zespołów opiniodawczo-doradczych, konsultacyjnych, monitorujących, grup roboczych powołanych przez Zarząd lub Marszałka Województwa i funkcjonujących w 2024 r. – co najmniej 50,
- 2) liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych biorących udział w pracach zespołów opiniodawczo-doradczych, konsultacyjnych, monitorujących, grupach roboczych powołanych przez Zarząd lub Marszałka Województwa i funkcjonujących w roku 2024 – co najmniej 150,

- 3) liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych biorąca udział w pracach komisji konkursowych opiniujących oferty organizacji pozarządowych w ramach otwartych konkursów ofert na realizację zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w roku 2024 – co najmniej 30,
- 4) liczba projektów dokumentów wojewódzkich przekazanych do konsultacji organizacjom pozarządowym – co najmniej 5,
- 5) liczba zaopiniowanych dokumentów przez zespoły wymienione w pkt. 1 – co najmniej 9,
- 6) liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych biorących udział w konsultacjach: co najmniej 30,
- 7) Liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych biorących udział w konsultacjach założeń Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia – 2
- 8) liczba posiedzeń Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego – co najmniej 4.
- 9) Liczba zaopiniowanych dokumentów dot. polityki rynku pracy m.in. przez członków Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy – 8
- 10) Liczba uchwał podjętych w sprawie otwarcia nowych kierunków kształcenia w województwie warmińsko-mazurskim - 125

OBSZAR II
Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych.

Wykaz zadań publicznych Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego planowanych do zlecenia organizacjom pozarządowym w 2024 r.

cele / zadania	wskaźniki
PRIORYTET I: Edukacja, profilaktyka i promocja zdrowia publicznego	
<p>CEL: wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Działania edukacyjne skierowane do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin i opiekunów mające na celu ograniczenie powikłań cukrzycy oraz poprawę jakości i długości życia chorych. 2) Zapewnienie dostępu do pomocy w kryzysie psychicznym przez dostęp do konsultacji za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych (w tym telefony wsparcia i zaufania, poradnie internetowe, infolinie i linie wsparcia), dostosowanej do potrzeb osób w różnym wieku. 3) Działania edukacyjne dotyczące wpływu środowiska życia na zdrowie. 4) Wspieranie aktywności społecznej seniorów oraz poprawa związanej ze zdrowiem jakości życia osób starszych, 5) Edukacja ukierunkowana na profilaktykę problemów zdrowotnych występujących u osób starszych, w szczególności w zakresie urazów i prewencji upadków oraz zasad unikania skutków polipragmatyzacji, 6) Edukacja opiekunów nieformalnych osób starszych na temat chorób związanych z wiekiem oraz zasad właściwej opieki nad tymi osobami. 	<p>liczba zadań zrealizowanych z zakresu poszczególnych zadań szczegółowych/ liczba odbiorców tych zadań:</p> <p>zadanie nr 1 - 2/100 zadanie nr 2 - 2/100 zadanie nr 3 - 1/50 zadanie nr 4 - 2/100 zadanie nr 5 - 2/100 zadanie nr 6 - 1/50</p> <p><i>(wskazane liczby oznaczają odpowiednio: minimalną liczbę zrealizowanych zadań/minimalną liczbę odbiorców)</i></p>
PRIORYTET III: Rozwój kultury fizycznej	
<p>CEL 1. Upowszechnianie różnorodnych form aktywności sportowej w różnych środowiskach i grupach społecznych.</p> <p>Działanie 1.1 Upowszechnianie i popularyzowanie sportu w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Organizacja wojewódzkiego i krajowego współzawodnictwa sportowego w dyscyplinach indywidualnych i grupach zespołowych, udział reprezentacji województwa w ogólnopolskich i międzynarodowych zawodach sportu szkolnego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) % gmin, z których szkoły biorą udział w szkolnym współzawodnictwie sportowym - co najmniej 50 % 2) % szkół z województwa biorących udział w szkolnym współzawodnictwie sportowym - co najmniej 40 %

<p>2) Organizacja dla dzieci i młodzieży szkolnej wojewódzkich turniejów na boiskach wielofunkcyjnych.</p>	<p>3) liczba imprez sportowych dla dzieci i młodzieży realizowanych w ramach programów i inicjatyw organizowanych na boiskach wielofunkcyjnych - co najmniej 40 imprez</p>
<p>Działanie 1.2 Aktywność to zdrowie - realizacja ponadlokalnych programów i projektów popularyzujących uczestnictwo w aktywności fizycznej mieszkańców województwa (w szczególności dzieci i młodzieży) profilaktykę prozdrowotną i zdrowe nawyki żywienia.</p>	<p>liczba mieszkańców województwa biorących udział w programach i projektach- co najmniej 300 uczestników</p>
<p>Działanie 1.3 Upowszechnianie i popularyzowanie sportu w środowisku młodzieży akademickiej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Organizacja międzyuczelnianego współzawodnictwa sportowego dla studentów wyższych uczelni województwa warmińsko - mazurskiego, udział akademickiej reprezentacji województwa w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych. 2) Organizacja zawodów sportowych w ramach ogólnopolskiego współzawodnictwa sportowego dla studentów wyższych uczelni z udziałem akademickiej reprezentacji województwa. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba imprez i zawodów sportowych organizowanych w ramach międzyuczelnianej rywalizacji sportowej na poziomie wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym - co najmniej 15 imprez 2) liczba uczestników biorących udział w międzyuczelnianej rywalizacji sportowej na poziomie wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym - co najmniej 600 uczestników
<p>Działanie 1.4 Upowszechnianie i popularyzowanie sportu w środowisku wiejskim i małych miast oraz organizacja szkolenia zawodników i rywalizacji sportowej reprezentantów środowiska wiejskiego</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Organizacja cyklu imprez i zawodów sportowych o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim. 2) Organizacja szkolenia zawodników i udział reprezentantów środowiska wiejskiego województwa warmińsko-mazurskiego w imprezach i zawodach sportowych zorganizowanych na poziomie wojewódzkim i ogólnopolskim. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba imprez i zawodów sportowych organizowanych w ramach upowszechniania sportu w środowisku wiejskim i małych miast - co najmniej 25 imprez i zawodów sportowych 2) liczba imprez lub zawodów sportowych zorganizowanych na poziomie ogólnopolskim, w których wzięli udział reprezentanci województwa - co najmniej 10 imprez i zawodów sportowych 3) % gmin wiejskich i miejsko-wiejskich biorących udział w imprezach i zawodach sportowych organizowanych w ramach upowszechniania sportu w środowisku wiejskim i małych miast - co najmniej 50% gmin 4) Liczba zawodników ze środowiska wiejskiego i małych miast objętych szkoleniem – co najmniej 250 zawodników
<p>Działanie 1.5 Upowszechnianie i popularyzowanie sportu w środowisku osób z niepełnosprawnością oraz wspieranie</p>	<p>1) liczba imprez oraz zawodów sportowych o zasięgu</p>

<p>szkolenia zawodników i ich udział we współzawodnictwie sportowym w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzysk głuchych</p>	<p>wojewódzkim - co najmniej 8 imprez</p> <p>2) liczba uczestników biorących udział w imprezach oraz zawodach sportowych o zasięgu wojewódzkim - co najmniej 200 uczestników</p> <p>3) Liczba zawodników biorąca udział w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzysk głuchych - co najmniej 25 zawodników.</p> <p>4) Liczba zawodów ogólnopolskich i międzynarodowych w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzysk głuchych, w których wezmą udział reprezentanci województwa - co najmniej 20 zawodów.</p>
<p>Działanie 1.6 Propagowanie i promowanie aktywności fizycznej osób starszych.</p> <p>1) Organizacja wojewódzkich imprez sportowo-rekreacyjnych dla seniorów.</p> <p>2) Wspieranie przygotowań i udziału w zawodach wybitnych reprezentantów województwa przygotowujących się do mistrzostw świata i Europy w zawodach typu Masters i Weterani.</p>	<p>1) Liczba imprez sportowo-rekreacyjnych dla seniorów – co najmniej 3 imprezy.</p> <p>2) Liczba osób biorąca udział w zaproponowanych inicjatywach i formach aktywności ruchowej – co najmniej 100 uczestników.</p>
<p>CEL 2. Przygotowanie i udział zawodników z regionu w krajowym i międzynarodowym współzawodnictwie sportowym.</p> <p>Działanie 2.1 Wojewódzkie szkolenie uzdolnionych zawodników w kategorii młodzik, junior młodszy, junior i młodzieżowiec w dyscyplinach objętych ogólnopolskim systemem sportu młodzieżowego.</p> <p>Działanie 2.2 Przygotowanie i udział reprezentantów województwa w sportowej rywalizacji organizowanej przez właściwe dla danej dyscypliny związki sportowe w dyscyplinach olimpijskich i w wiodących dyscyplinach nieolimpijskich, objętych systemem sportu młodzieżowego oraz ich organizacja na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.</p> <p>Działanie 2.3 Wspieranie wojewódzkich ośrodków szkolenia sportowego w wiodących dyscyplinach olimpijskich w sporcie młodzieżowym.</p> <p>Działanie 2.4 Wspieranie przygotowań i udziału w zawodach wybitnych reprezentantów województwa przygotowujących się do igrzysk olimpijskich, mistrzostw świata i Europy</p>	<p>1) liczba zawodników objętych szkoleniem w kategorii młodzik, junior młodszy, junior i młodzieżowiec : młodzik - co najmniej 250, junior młodszy – co najmniej 80, junior – co najmniej 50, młodzieżowiec - co najmniej 15</p> <p>2) liczba punktów zdobytych przez reprezentantów województwa w rywalizacji sportowej organizowanej przez właściwe dla danej dyscypliny polskie związki sportowe w dyscyplinach objętych ogólnopolskim systemem sportu młodzieżowego - co najmniej 4500 punktów</p> <p>3) % zawodników zakwalifikowanych do wojewódzkich ośrodków szkolenia sportowego, którzy zdobyli medale lub punktowali w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych</p>

<p>w sportach olimpijskich i nieolimpijskich (dotyczy sportu wyczynowego).</p>	<p>(organizowanych przez polskie i międzynarodowe związki sportowe) w poszczególnych dyscyplinach sportowych - co najmniej 80 %</p> <p>4) % zawodników zakwalifikowanych do wojewódzkich ośrodków szkolenia sportowego w sportach zespołowych, którzy uczestniczyli w rozgrywkach organizowanych przez polskie związki sportowe na szczeblu co najmniej wojewódzkim - co najmniej 90 %.</p> <p>5) liczba zawodników zakwalifikowanych do udziału w igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata i Europy - co najmniej 10 zawodników</p>
<p>CEL 3. Promowanie kultury fizycznej poprzez ciekawe inicjatywy i znaczące dla województwa wydarzenia sportowe.</p> <p>Działanie 3.1 Wspieranie międzynarodowych wymian i kontaktów sportowych, w szczególności z regionami partnerskimi województwa warmińsko - mazurskiego.</p> <p>Działanie 3.2 Wspieranie organizacji na terenie województwa warmińsko-mazurskiego imprez lub cykli imprez sportowych o zasięgu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym mających szczególne znaczenie dla rozwoju sportu w województwie i jego promocji.</p>	<p>1) Liczba wymian i kontaktów sportowych z zakresu sportu zrealizowanych w ramach międzynarodowej współpracy województwa warmińsko-mazurskiego - co najmniej 3 wymiany i kontakty sportowe.</p> <p>2) liczba imprez sportowych o zasięgu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym zorganizowanych przy wsparciu Samorządu Województwa - co najmniej 15 imprez</p> <p>3) liczba uczestników biorących udział w imprezach o zasięgu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym zorganizowanych przy wsparciu Samorządu Województwa - co najmniej 2000 uczestników</p>
<p>PRIORYTET IV: Integracja europejska i współpraca międzynarodowa</p>	
<p>Jako priorytetowe będą traktowane zadania realizowane z udziałem partnerów zagranicznych Województwa Warmińsko-Mazurskiego i w obszarach współpracy wskazanych w opisie priorytetu IV niniejszego programu.</p> <p>Działanie będzie wykonywane na przykład poprzez realizację następujących międzynarodowych przedsięwzięć: - organizacja konferencji, seminariów, webinarów, konkursów, warsztatów, wizyt studyjnych, staży;</p>	<p>1) liczba ofert realizacji zadań z zakresu integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami złożonych przez organizacje pozarządowe – min. 17</p> <p>2) liczba zadań zleconych organizacjom pozarządowym</p>

<p>- publikacja wydawnictw i materiałów informacyjnych, także zamieszczanie materiałów na stronach internetowych; - wspieranie międzynarodowych partnerstw i sieci współpracy.</p>	<p>przez Samorząd Województwa - min. 10</p>
<p>PRIORYTET V: Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta</p>	
<p>Działania popularyzujące wiedzę nt. ochrony praw konsumenta np. w mediach (prasa, radio, TV), wykonanie i dystrybucja broszur tematycznych, organizacja szkoleń, spotkań z konsumentami etc.</p>	<p>1) liczba zadań wybranych do realizacji - do 3 2) liczba uczestników /odbiorców projektu realizowanego przez organizację - min. 80 na zadanie</p>
<p>PRIORYTET VI: Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego</p>	
<p>Cel ogólny: Wzrost aktywności mieszkańców regionu jako twórców i odbiorców kultury. Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych, wynikających z Programu wsparcia rozwoju kultury województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, ze szczególnym uwzględnieniem inicjatyw, których realizacja przyczynia się do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wspierania przedsięwzięć kulturalnych o dużym oddziaływaniu i rozpoznawalności, a mających istotnie znaczenie dla budowy kapitału społecznego i rozwoju kultury regionu, w tym m.in. festiwali, konkursów, przeglądów, plenerów, wystaw i ekspozycji. 2) Wspierania projektów partnerskich stanowiących zachętę do współpracy z lokalnymi samorządami oraz innymi organizacjami pozarządowymi, w tym w szczególności przedsięwzięć rozpoczynających budowę powiązań i relacji, wymianę doświadczeń, wiedzy i informacji. 3) Zaangażowania lokalnych artystów celem realizacji inicjatyw z zakresu dziedzictwa kulturowego, w tym dokumentowanie i upowszechnianie dorobku kultury ludowej - źródeł fonicznych, wizualnych i tekstowych (w tym w szczególności działań zmierzających do uzyskania wpisu na krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego). 4) Podnoszenia i poszerzania kompetencji kadr kultury (twórców, menedżerów i animatorów kultury) - udział i organizacja szkoleń dotyczących edukacji kulturalnej i upowszechniania kultury. 5) Wzmacniania tożsamości i indywidualności kulturowej regionu ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń rocznicowych (w tym Roku Immanuela Kanta oraz Marii Zientary-Malewskiej). 6) Wspierania działalności wydawniczej upowszechniającej wiedzę o historii i kulturze regionu (w tym wykorzystujących nowoczesne technologie). 7) Wspierania aktywności kulturalnej i edukacyjnej w zakresie współpracy międzypokoleniowej w tym m.in. organizowanie 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba przedsięwzięć zrealizowanych przy wsparciu finansowym samorządu województwa /max.45/ 2) Liczba cyklicznych wydarzeń kulturalnych i artystycznych o znaczeniu wojewódzkim /min. 5/ 3) liczba projektów partnerskich w tym angażujących lokalne samorządy /min. 20/ 4) Liczba projektów z obszaru dziedzictwa kulturowego, w tym niematerialnego /min.7/ 5) Liczba projektów popularyzujących dziedzictwo kulturowe w tym z użyciem nowych technologii np. digitalizacje, aplikacje /min. 3/ 6) Liczba projektów rocznicowych /min. 5/ 7) Liczba szkoleń w obszarze edukacji kulturalnej/liczba osób przeszkolonych /min.3/ 8) Liczba wydawnictw i ich nakład ogółem /min. 3/ 9) Liczba projektów z obszaru współpracy międzypokoleniowej /min. 10/ 10) Liczba przedsięwzięć skierowanych/angażujących seniorów /min.5/ 11) Liczba przedsięwzięć skierowanych/angażujących dzieci i młodzież /min.5/

spotkań, festiwali, przeglądów, wystaw i innych wydarzeń angażujących środowiska seniorskie.	
PRIORYTET VII: Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	
<p>Cel : poprawa ochrony przyrody i środowiska w województwie warmińsko-mazurskim.</p> <p>Działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Edukacja ekologiczna. 2) Działania interwencyjne w celu wyeliminowania zagrożeń związanych ze środowiskiem przyrodniczym. 3) Działania na rzecz zachowania walorów krajobrazowych i przyrodniczych w województwie warmińsko-mazurskim. 4) Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej oraz monitoringu przyrodniczego i stanu środowiska. 5) Wdrażanie i promowanie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym działania na rzecz niemarnowania żywności, tworzenie centrów ponownego użytkowania przedmiotów, giełd i platform internetowych wymiany rzeczy używanych, selektywne zbieranie odpadów, recykling odpadów, a także akcje sprzątanania. 6) Ochrona powietrza i poprawa jego jakości poprzez akcje edukacyjne wspierające zachowania proekologiczne w zakresie: ogrzewania indywidualnego, efektywności energetycznej, wykorzystania OZE, przyzwyczajzeń transportowych, zazieleniania miast i wsi, a także informujące o wpływie zanieczyszczeń powietrza na zdrowie człowieka. 	liczba zrealizowanych inicjatyw mających na celu poprawę ochrony przyrody i środowiska w województwie warmińsko-mazurskim - co najmniej 2 inicjatywy
<p>Cel : ochrona bioróżnorodności i poprawa dobrostanu owadów zapylających w województwie warmińsko-mazurskim</p> <p>Działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Poprawa warunków fitosanitarnych rodzin pszczelich poprzez wsparcie zakupu pokarmów do pobudzenia wczesnowiosennego oraz zimowli 2) Działania edukacyjne w zakresie ochrony bioróżnorodności, ekologii i znaczenia owadów zapylających 	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym – co najmniej 2 2) liczba zrealizowanych inicjatyw mających na celu wspieranie rozwoju pszczelarstwa w województwie warmińsko-mazurskim - co najmniej 4 inicjatywy
PRIORYTET VIII: Rozwój turystyki	
<p>Cel: Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie potencjału turystycznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego poprzez wsparcie rozwiązań w zakresie rozwoju turystyki realizowanych przez społeczności lokalne oraz partnerstwa, wpisujących się w Strategię Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego.</p> <p>Działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wdrożenie działań służących rozwojowi i promocji infrastruktury flagowych szlaków turystycznych Warmii i Mazur ze szczególnym uwzględnieniem szlaków: Kopernikowskiego, Fortyfikacji Mazurskich i Pisa-Narew. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba działań służących rozwojowi i promocji szlaków turystycznych Warmii i Mazur- 5 2) liczba działań kreatywnych w turystyce pozwalających na pozycjonowanie regionu jako atrakcyjnej destynacji turystycznej - 2

<p>2) Wdrożenie działań kreatywnych w turystyce, pozwalających na pozycjonowanie regionu, jako atrakcyjnej destynacji turystycznej – skuteczny e-marketing turystyczny Warmii i Mazur, mających na celu poprawę dostępności i bezpieczeństwa lokalnych oraz regionalnych usług turystycznych.</p>	
<p>PRIORYTET IX: Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych</p>	
<p>Cel: Zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych. Udzielanie dotacji celowych organizacjom pozarządowym uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego na wsparcie realizacji następujących zadań:</p> <p>1. Utrzymanie gotowości ratowniczej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pełnienie stałych dyżurów ratowników wodnych, 2) prowadzenie patroli na obszarach wodnych, 3) niezbędny remont i modernizacja posterunków wodnych, 4) utrzymanie i funkcjonowanie pracy biura koordynującego działania ratowników poprzez na przykład: zakup materiałów biurowych, sprzętu biurowego i jego naprawę, wydatki związane z funkcjonowaniem bazy posterunków ratowniczych, w tym wynagrodzenia, ubezpieczenie ratowników zatrudnionych w organizacjach ratowniczych oraz ratowników - wolontariuszy, sprzętu, mienia, opłaty za media, 5) wyposażenie grup ratowniczych w środki transportu lądowego i wodnego, sprzęt i ekwipunek niezbędny do prowadzenia działań ratowniczych, prowadzenie dokumentacji technicznej, 6) aktualizacja i doskonalenie wiedzy i umiejętności ratowników w zakresie wykonywanych zadań związanych z ratownictwem wodnym – doskonalenie kadry ratowniczej. <p>2. Prowadzenie działań ratowniczych.</p> <p>3. Organizowanie i prowadzenie szkoleń ratowników wodnych. Zadanie dotyczy organizacji i prowadzenie szkoleń określonych w art. 15 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.</p> <p>4. Utrzymanie gotowości operacyjnej sprzętu ratowniczego poprzez realizację następujących działań m.in.: konserwację i zachowanie gotowości eksploatacyjnej łodzi, sprzętu, transportu, m.in. naprawa, konserwacja, wymiany płynów, oleju, badania techniczne, świadectwo klasy łodzi, rejestracja, ubezpieczenie.</p> <p>5. Prowadzenie dokumentacji wypadków poprzez: sporządzanie rejestrów działań ratowniczych, raportów, dzienników, innych niezbędnych dokumentów związanych z działaniami ratowniczymi.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba ratowników wodnych w organizacjach, zaangażowanych przez podmioty w ciągu roku sprawozdawczego – min. 400 2) liczba ratowników wodnych dedykowanych do pełnienia stałych dyżurów wodnych – min. 50 3) liczba wolontariuszy w organizacjach – min. 100 4) liczba zorganizowanych szkoleń ratowników wodnych – min. 2 5) liczba przeszkolonych ratowników wodnych – min. 20 6) liczba przyjętych na numer alarmowy zgłoszeń o wypadku na obszarze wodnym 7) liczba prowadzonych akcji ratowniczych wobec osób tonących

PRIORYTET X: Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich

Cel 1: Wspieranie rozwoju wsi tematycznych na obszarach wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego, jako sposobu na pobudzenie aktywności społeczności lokalnych, poprzez:

Działania:

- 1) Wspieranie przedsięwzięć mających na celu rozwój już istniejących wsi tematycznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.
- 2) Wspieranie przedsięwzięć służących specjalizacji tematycznej wsi, rozwijaniu oferty i utrzymywaniu jej wysokiej jakości, w jednej miejscowości na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.
- 3) Wspieranie przedsięwzięć wprowadzających do krajobrazu miejscowości tematycznej dzieł sztuki, instalacji przestrzennych i podobnych koncepcji, podkreślających specjalizację tematyczną, motyw przewodni i charakter wsi tematycznej.
- 4) Wspieranie przedsięwzięć aktywizujących mieszkańców wsi tematycznych, mających na celu tworzenie lub rozwój lub wzbogacenie oferty amatorskich grup śpiewaczych i muzykujących, teatralnych, oraz innych podobnych form z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa folklorystycznego i ludowego (np. wyposażenie w profesjonalne stroje regionalne lub charakterystyczne dla motywu przewodniego wsi tematycznej).

liczba przedsięwzięć mających na celu tworzenie lub rozwój wsi tematycznych - do 8

Cel 2: Poprawa estetyki i wizerunku wsi, na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

Działanie: Wspieranie przedsięwzięć mających na celu poprawę estetyki przestrzeni publicznej w miejscowościach wiejskich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, poprzez:

- 1) Trwałe nasadzenia z wykorzystaniem roślinności wieloletniej, charakterystycznej dla krajobrazu wiejskiego.
- 2) Upiększanie miejscowości w sposób trwały z wykorzystaniem motywów charakterystycznych dla wsi.
- 3) Oznakowanie obiektów, miejsc charakterystycznych dla wsi, istotnych z punktu widzenia rozwoju miejscowości lub atrakcyjnych turystycznie.

liczba inicjatyw mających na celu poprawę estetyki i wizerunku miejscowości - do 8

PRIORYTET XI: Polityka społeczna

Cel: Współpraca finansowa z organizacjami

pozarządowymi w zakresie realizacji polityki społecznej

Działanie 1: Dofinansowywanie zadań publicznych, zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym, z zakresu **pomocy społecznej:**

- 1) wspieranie działań ukierunkowanych na integrację i aktywizację społeczną obywateli Ukrainy przebywających na terenie województwa warmińsko-mazurskiego,

- 1) objęcie nie mniej niż 2 tys. osób działaniami organizacji pozarządowych, które w 2024 r. otrzymają dotacje z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących

<ol style="list-style-type: none"> 2) wspieranie działań ukierunkowanych na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży (m.in. poprzez rozwój edukacji, organizację zajęć dodatkowych, kół zainteresowań itp.), 3) podejmowanie działań na rzecz zmniejszenia wykluczenia cyfrowego osób i rodzin, 4) wspieranie i promowanie rozwoju wysokiej jakości nowoczesnych i zindywidualizowanych usług na rzecz osób starszych świadczonych w środowisku lokalnym, takich jak np. pomoc sąsiedzka, rodziny wspierające, asystent osoby starszej, kręgi wsparcia, opieka wytchnieniowa, 5) wsparcie osób i rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi w postaci m.in. organizowania szkoleń dla opiekunów osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, 6) wspieranie działań w zakresie integracji międzypokoleniowej, aktywności społecznej, w tym wolontariatu osób starszych i promowania pozytywnego wizerunku osób starszych, 7) rzecznictwo środowisk seniorskich, w tym rozwój Społecznej Rady Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego, 8) wsparcie tworzenia i rozwoju potencjału rad seniorów, 9) organizacja w Olsztynie w I dekadzie października jednodniowej XVI Wojewódzkiej Konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, obchodzonego 1 października każdego roku, 10) organizacja Wojewódzkiego Festynu Integracyjnego, o zasięgu regionalnym, dla osób z niepełnosprawnościami pod hasłem „Jesteśmy Razem”, 11) wspieranie działań na rzecz osób będących w kryzysie bezdomności. 	<p>w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) przekazanie co najmniej 90% środków przeznaczonych na dany rok na dotacje celowe dla organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, znajdujących się w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. 3) zrealizowanie co najmniej jednego wydarzenia/spotkania/konferencji o zasięgu regionalnym z zakresu polityki społecznej, zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym.
<p>Działanie 2: Dofinansowywanie zadań publicznych, zleczanych do realizacji m.in. organizacjom pozarządowym, z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia psychicznego oraz przeciwdziałania przemocy domowej tj.:</p> <p>1) z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia psychicznego:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) prowadzenie działań interwencyjnych oraz realizacja programów pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dorosłych członków rodzin osób pijących alkohol szkodliwie lub uzależnionych i współuzależnionych oraz dla osób doświadczających przemocy w rodzinach alkoholowych, b) kształcenie kadr w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD, c) wspieranie realizacji programów profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących Płodowego Zespołu Alkoholowego (FAS) i Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) oraz udzielanie pomocy dzieciom z FAS/FASD, 	

- d) wspieranie realizacji programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej, oraz wskazującej w tym programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego (w tym podnoszenie kwalifikacji realizatorów programów, m.in. pracowników szkół i innych placówek oświatowych oraz włączanie rodziców i opiekunów w realizację programów),
- e) prowadzenie działań naprawczych związanych z postrehabilitacją i readaptacją osób uzależnionych oraz działań z zakresu redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych i używających narkotyków iniekcyjnie (w tym działania informacyjno-edukacyjne, działania środowiskowe w miejscach o szczególnym natężeniu zjawiska narkomanii, wymiana igieł i strzykawek),
- f) wspieranie świetlic socjoterapeutycznych, środowiskowych i klubów (z programem socjoterapeutycznym), ze szczególnym uwzględnieniem realizacji programów socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
- g) organizacja przedsięwzięć wojewódzkich (np. konferencji, warsztatów, szkoleń) upowszechniających „dobre praktyki” i nowoczesne metody pracy w zakresie profilaktyki uzależnień,
- h) wspieranie i prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących uzależnień np. kampanie społeczne, materiały informacyjno-edukacyjne: broszury, plakaty, ulotki, publikacje, czasopisma, strony internetowe, audycje radiowe i programy tv,
- i) organizacja szkoleń edukacyjno-profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej,
- j) wspieranie i prowadzenie działań w zakresie poszerzania i podnoszenia jakości oferty psychiatrycznej, psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin,
- k) realizacja działań profilaktycznych adresowanych do grup ryzyka i młodych ludzi eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi oraz działań edukacyjnych dla rodziców, opiekunów i wychowawców,
- l) edukacja przyszłych kierowców w zakresie przeciwdziałania prowadzeniu pojazdów pod wpływem środków psychoaktywnych.

2) z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:

- a) zorganizowanie w dniach 25 listopada – 10 grudnia wojewódzkiej kampanii poświęconej przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet „Biała wstążka”,
- b) zorganizowanie konferencji mającej na celu upowszechnianie „dobrych praktyk” w zakresie skutecznych metod przeciwdziałania przemocy domowej,
- c) dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz szkoleń dla rodziców realizowanych w szkołach oraz lokalnie, obejmujących tematykę przemocy rówieśniczej w szkołach i środowiskach lokalnych.

UWAGA:

Konkursy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień uwarunkowane są wysokością wpływów do budżetu województwa w roku 2024 z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż hurtową alkoholu do 18%.

Działanie 3: Dofinansowanie, ze środków PFRON, zadań zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym, z zakresu **rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, tj.:**

- 1) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby,
- 2) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji,
- 3) prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych,
- 4) prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które:
  - a) mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
  - b) rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną,
  - c) usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach,
- 5) promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego,
- 6) prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji,
- 7) świadczenie usług wspierających, które mają na celu umożliwienie lub wspomaganie niezależnego życia osób niepełnosprawnych, w szczególności usług asystencji osobistej.

UWAGA:

Realizacja konkursu z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych jak i planowana wysokość środków na 2024 rok uwarunkowana jest wysokością środków otrzymanych na podstawie algorytmu

z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.	
PRIORYTET XII: Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży	
<p>Realizacja zadań programu wspierania inicjatyw młodzieży w województwie warmińsko-mazurskim poprzez projekt strategiczny Województwa w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027.</p> <p>Realizacja zadań mających na celu wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży.</p>	liczba zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe - co najmniej 5
PRIORYTET XIII: Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego	
<p>Cel 1: rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego, w tym rozwój wolontariatu.</p> <p>Działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wsparcie utworzenia lub działania centrum organizacji pozarządowych/miejsca rozwoju aktywności społecznej – ośrodka, w którym NGO lub grupy nieformalne znajdują wsparcie, w szczególności doradcze oraz informacyjne - merytoryczne, księgowo, prawne, nt. ogłoszeń konkursowych, sposobów wypełniania ofert/wniosków o dotacje, zakładania stowarzyszeń/fundacji, zasad angażowania wolontariuszy i in. 2) Wsparcie rozwoju działalności rzeczniczej organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego, w tym ich reprezentacji. 3) Promocja i rozwój wolontariatu w województwie warmińsko-mazurskim poprzez regionalne lub subregionalne ośrodki/centra wolontariatu oferujące: <ol style="list-style-type: none"> a) wsparcie działalności kół/centrów/ośrodków wolontariatu, w tym organizujące szkolenia koordynatorów wolontariatu nt. zasad ich tworzenia, organizacji i prowadzenia; b) promowanie i wymiana dobrych praktyk w w/w zakresie; c) wsparcie działań integrujących wolontariuszy; promowanie postaw wolontariackich (np. w ramach realizacji kampanii społecznej, poprzez organizację ponadlokalnych obchodów Międzynarodowego Dnia Wolontariusza przypadającego na dzień 5 grudnia). 	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba organizacji pozarządowych biorących udział w realizowanych zadaniach zleconych - co najmniej 10 2) organizacja co najmniej 3 zadań z zakresu rozwoju i promocji wolontariatu poprzez regionalne lub subregionalne ośrodki/ centra wolontariatu 3) wsparcie przynajmniej 1 wydarzenia promującego wolontariat
<p>Cel 2: Wsparcie organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków zewnętrznych poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pobudzenie organizacji pozarządowych do współpracy z biznesem poprzez wsparcie zadań mających wpływ na rozwój kapitału społecznego regionu, w tym w szczególności z szeroko rozumianego zakresu rozwoju sektora pozarządowego, rozwoju wolontariatu i rozwoju aktywności społecznej i obywatelskiej młodzieży, na 	wsparcie co najmniej 8 zadań, na które organizacja pozarządowa pozyskała środki zewnętrzne

<p>realizację których organizacja pozarządowa pozyskała środki od darczyńców – podmiotów gospodarczych.</p> <p>2) wsparcie realizacji zadań samorządu województwa w zakresie dofinansowania wkładów własnych do projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych, tj. spoza województwa warmińsko-mazurskiego.</p>	
PRIORYTET XIV: Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	
<p>Cel ogólny: Zwiększenie aktywnego udziału osób w wieku emerytalnym w życiu społecznym, kulturalnym oraz edukacyjnym.</p> <p>Działanie: Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych na rzecz seniorów w następujących zakresach:</p> <p>1. Edukacja, profilaktyka i promocja zdrowia publicznego (Priorytet I):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wspieranie aktywności społecznej seniorów oraz poprawa związanej ze zdrowiem jakości życia osób starszych, 2) Edukacja ukierunkowana na profilaktykę problemów zdrowotnych występujących u osób starszych, w szczególności w zakresie urazów i prewencji upadków oraz zasad unikania skutków polipragmazji, 3) Edukacja opiekunów nieformalnych osób starszych na temat chorób związanych z wiekiem oraz zasad właściwej opieki nad tymi osobami. <p>2. Rozwój kultury fizycznej (Priorytet II): propagowanie i promowanie aktywności fizycznej osób starszych – organizacja wojewódzkich imprez sportowo-rekreacyjnych dla seniorów (Działanie 1.6).</p> <p>3. Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego (Priorytet VI): Działania wskazane w ramach priorytetu skierowane są do wszystkich grup społecznych, m.in. do środowisk seniorskich. We wskaźnikach przewidziano wsparcie min. 5 przedsięwzięć skierowanych/angażujących seniorów. Należy podkreślić, że szczególnie cenne będą projekty partnerskie i angażujące różne grupy wiekowe, w tym współpraca międzypokoleniowa.</p> <p>4. Pomoc społeczna (Priorytet XI):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wspieranie i promowanie rozwoju wysokiej jakości nowoczesnych i zindywidualizowanych usług na rzecz osób starszych świadczonych w środowisku lokalnym, takich jak np. pomoc sąsiedzka, rodziny wspierające, asystent osoby starszej, kręgi wsparcia, opieka wytchnieniowa, 2) wsparcie osób i rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi w postaci m.in. organizowania szkoleń dla opiekunów osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, 3) wspieranie działań w zakresie integracji międzypokoleniowej, aktywności społecznej, w tym wolontariatu osób starszych i promowania pozytywnego wizerunku osób starszych, 4) rzecznictwo środowisk seniorskich, w tym rozwój Społecznej Rady Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego, 	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym skierowanych do osób starszych - co najmniej 15 2) liczba organizacji pozarządowych zrzeszających osoby starsze realizujących zadania zlecone przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego - co najmniej 10 3) liczba uczestników dofinansowanych zadań zleconych - co najmniej 500

<p>5) wsparcie tworzenia i rozwoju potencjału rad seniorów, 6) organizacja w Olsztynie w I dekadzie października, jednodniowej XV. Wojewódzkiej Konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, obchodzonego 1 października każdego roku</p> <p>5. Zadania realizowane na rzecz środowisk seniorskich lub przez organizacje seniorskie w zakresie pozostałych priorytetów programu współpracy.</p>	
<p>PRIORYTET XV: Żywność i ochrona dziedzictwa kulinarnego</p>	
<p>Cel: Upowszechnianie wiedzy dot. żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wspieranie działań dot. edukacji konsumenta oraz pracowników segmentu HoReCa w zakresie żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości, rozpoznawalności żywności ekologicznej, zdrowego stylu życia oraz niemarnowania żywności. 2) Wspieranie działań w zakresie upowszechniania wiedzy i promocji dot. żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości oraz wytwarzanej w sposób rzemieślniczy. 3) Podnoszenie świadomości konsumenckiej w zakresie produkcji żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości, umiejętności i kwalifikacji przedstawicieli branży (kucharzy, producentów żywności produkowanej w sposób rzemieślniczy) poprzez np. organizację warsztatów kulinarnych, warsztatów w zakresie zdrowego odżywiania, projektowania narzędzi i gier edukacyjnych, tworzenie przewodników kulinarnych, tworzenie platform współpracy dotyczących ww. żywności. 4) Wspieranie przedsięwzięć mających istotne znaczenie dla upowszechniania wiedzy dot. dziedzictwa kulinarnego regionu, w tym m.in. organizacja festiwali, konkursów, targów. 5) Wspieranie działań szkoleniowych o zróżnicowanym charakterze (nt. zdrowego odżywiania, szkolenia techniczne, eksperckie, branżowe etc.) 6) Wspieranie działań na rzecz prowadzenia badań naukowych, w tym testów konsumenckich w zakresie promowanego zrównoważonego, zdrowego stylu życia opartego o wyróżniki żywności regionalnej, tradycyjnej i naturalnej wysokiej jakości oraz budowanie bazy wiedzy historycznej 7) Wspieranie działań na rzecz identyfikacji i promocji produktów tradycyjnych oraz udział w certyfikowanych systemach znakowania żywności 	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba zadań wybranych do realizacji - do 10 2) liczba uczestników projektu realizowanego przez organizację - min.80 na zadanie
<p>PRIORYTET XVI: Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej oraz pielęgnowanie polskości</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1) Współpraca ze środowiskami kombatanatów, weteranów i osób represjonowanych przy organizacji spotkań, konferencji i innych wydarzeń mających na celu podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej szczególnie z udziałem młodzieży szkolnej; 	<ol style="list-style-type: none"> 1) dofinansowanie co najmniej 5 zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe 2) dofinansowanie co najmniej 1 zadania dot. działalności dokumentacyjnej

<p>2) Działalność dokumentacyjna związana z kultywowaniem i upowszechnianiem tradycji walk o niepodległość i suwerenność Rzeczypospolitej Polskiej oraz pamięci o kombatantach i o ofiarach wojny i okresu powojennego.</p> <p>3) Organizacja różnego rodzaju inicjatyw dla młodzieży z cyklu „Spotkania z historią” - tj.: spotkania, odczyty, prelekcje, gry terenowe, a także formy plastyczne, teatralne i muzyczne o tematyce historii regionu w latach 1918-1956, w tym w formie honorowania Pamięci Ofiar Obu Totalitaryzmów na Warmii i Mazurach oraz uwzględniające tradycje narodowe i pielęgnowanie polskości.</p>	<p>3) dofinansowanie co najmniej 2 zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe</p>
---	--

PRIORYTET XVII: Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych

<p>Cele: Wspieranie działań zmierzających do ochrony, zachowania i rozwoju kultury mniejszości narodowych i etnicznych oraz budowanie dialogu między nimi, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wspieranie wydarzeń artystycznych mających istotne znaczenie dla kultury mniejszości w tym: festiwali, koncertów, przeglądów, wystaw itp. 2) Wspieranie ruchu artystycznego i twórczości mniejszości narodowych i etnicznych (w tym prowadzenie grup artystycznych). 3) Wspieranie działalności wydawniczej upowszechniającej wiedzę o kulturze i historii mniejszości narodowych i etnicznych z uwzględnieniem tematyki materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionu. 4) Wspieranie projektów służących zachowaniu tożsamości kulturalnej mniejszości narodowych i etnicznych poprzez organizację konferencji, seminariów, wykładów itp. 5) Rozwijanie i tworzenie partnerstw między organizacjami reprezentującymi mniejszości narodowe i etniczne oraz budowanie wspólnych więzi lokalnych (budowanie wzajemnych relacji oraz integracja przedstawicieli różnych mniejszości, w tym również z krajem ojczystym). 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe /min. 10/ 2) Liczba wydawnictw dot. mniejszości narodowych lub etnicznych /min. 1/ 3) Liczba projektów realizowanych we współpracy z reprezentantami środowisk różnych narodowości /min. 3/ 4) Liczba festiwali /min. 2/ 5) Liczba warsztatów /min. 2/ 6) Liczba konferencji/seminarium/ wykładów /min. 1/
---	---

Wskaźniki ogólne:

- 1) liczba ofert złożonych przez organizacje pozarządowe w różnych trybach (otwarty konkurs ofert, tryb pozakonkursowy) – co najmniej 500,
- 2) wysokość środków finansowych przekazanych NGO z budżetu Województwa oraz ze środków PFRON w formie dotacji na realizację zadań publicznych samorządu województwa zawartych w programie współpracy,
- 3) liczba zrealizowanych przez organizacje pozarządowe zadań zleconych – co najmniej 250,
- 4) liczba ofert odrzuconych ze względów formalnych w trybie otwartego konkursu ofert wraz z przyczynami odrzucenia – nie więcej niż 50,
- 5) liczba ofert, które nie zostały dofinansowane mimo pozytywnej opinii komisji konkursowej z uwagi na wyczerpanie środków finansowych przeznaczonych na dotacje – nie więcej niż 130,
- 6) liczba partnerów pozyskanych przez organizacje do realizacji zadań zleconych i projektów realizowanych wspólnie,
- 7) liczba ofert wspólnych złożonych przez organizacje – co najmniej 10,

- 8) liczba wolontariuszy oraz członków organizacji osób świadczących pracę społeczną pracujących przy realizacji zadań zleconych organizacjom pozarządowym,
- 9) wartość pracy świadczonej przez wolontariuszy i członków organizacji – co najmniej 10% wartości zrealizowanych zadań.

Inne formy współpracy, w tym pozafinansowej, planowane w roku 2024 w zakresie realizacji zadań publicznych:

Edukacja organizacji pozarządowych w celu wzmocnienia ich potencjału do realizacji zadań w zakresie polityk rynku pracy, edukacji/kształcenia i włączenia społecznego, w tym dot.:

- a) pozyskiwania środków na działalność, również w sposób inny niż z dotacji, czyli np. od darczyńców, tworzenie i wdrażanie planów fundraisingowych, zbiórki publiczne, kampanie społeczne,
- b) merytorycznej/statutowej działalności organizacji,
- c) podniesienia jakości funkcjonowania organizacji pozarządowych, w tym zwiększenia wykorzystania narzędzi informatycznych w działalności organizacji

realizowane będą w ramach projektu strategicznego Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego pt. „Wsparcie organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych” w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027.

Priorytet III: Rozwój kultury fizycznej

Działania:

- 1) Organizacja spotkań, konferencji z zakresu realizowanych zadań z obszaru sportu.
- 2) Współpraca z organizacjami i innymi podmiotami na rzecz promowania sportu i województwa poprzez sport.

Wskaźniki:

- 1) liczba spotkań, konferencji z zakresu realizowanych zadań z obszaru sportu, w których biorą udział przedstawiciele organizacji pozarządowych – co najmniej 4,
- 2) liczba organizacji pozarządowych organizujących wydarzenia sportowe promujące województwo – co najmniej 10.

Priorytet VI: Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego

Działanie:

Współpraca organizacyjna, metodyczna i artystyczna organizacji pozarządowych oraz instytucji kultury dla których organizatorem jest samorząd województwa.

Wskaźniki:

Liczba przedsięwzięć zrealizowanych we współpracy organizacji pozarządowych i wojewódzkich instytucji kultury (min. 12).

Priorytet XI: Polityka społeczna

Działania:

- 1) Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz sieciami/zrzeszeniami organizacji seniorskich lub działających na rzecz osób starszych w zakresie realizacji programu „Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2027”.

- 2) Realizacja konkursów na dofinansowanie projektów w obszarze włączenia społecznego w ramach Regionalnego Programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 skierowanych m.in. do organizacji pozarządowych.

Wskaźnik:

współpraca z co najmniej dwiema sieciami/zrzeszeniami, organizacjami seniorskimi lub działającymi na rzecz seniorów.

Priorytet XII: Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży

Działania:

- 1) Realizacja programu wspierania inicjatyw młodzieży w województwie warmińsko-mazurskim w wymiarze szerszym niż zlecenie tego zadania do realizacji organizacjom pozarządowym w ramach dotacji z budżetu Województwa: m.in. poprzez włączenie wsparcia merytorycznego dla realizatorów, organizatorów i młodzieży (szkoleniowego, doradczego), promocję programu wśród samorządów lokalnych i zachęcenie ich do wdrażania go na swoim terenie, promocję zrealizowanych projektów, grup młodzieży, instytucji i organizacji oraz samorządów lokalnych - realizacja zadania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 w ramach projektu strategicznego Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego: POTRAFIĘ-DECYDUJĘ-DZIAŁAM program wspierania aktywności i inicjatyw młodzieży w województwie warmińsko-mazurskim.
- 2) Organizacja Forum Młodzieży Warmii i Mazur.

Wskaźniki:

- 1) kontynuacja programu wspierania inicjatyw młodzieży w województwie warmińsko-mazurskim w rozszerzonej formie,
- 2) utworzenie co najmniej 4 lokalnych koalicji na rzecz młodzieży,
- 3) uczestnictwo co najmniej 80 przedstawicieli młodzieży w Forum Młodzieży WiM.

Priorytet XIV: Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym

Działania:

- 1) Współpraca ze środowiskami seniorskimi województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie promocji i wdrażania Warmińsko-Mazurskiej Karty Seniora, w tym pozyskiwania nowych podmiotów udzielających zniżek i bonifikat posiadaczom Karty.
- 2) Współpraca w zakresie cyfryzacji działalności organizacji pozarządowych zrzeszających seniorów Warmii i Mazur oraz działań podnoszących kompetencje cyfrowe seniorów.
- 3) Wsparcie wydarzeń edukacyjnych i integrujących organizacje i środowiska seniorskie Warmii i Mazur.

Wskaźniki:

- 1) liczba wydanych Warmińsko-Mazurskich Kart Seniora – co najmniej 400 w roku,
- 2) liczba pozyskanych nowych partnerów Warmińsko-Mazurskiej Karty Seniora – co najmniej 5
- 3) organizacja co najmniej 1 wydarzenia wymienionego w pkt 3.

Priorytet XVI: Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej oraz pielęgnowanie polskości

Działania:

- 1) Współpraca ze środowiskami kombatanatów, weteranów i osób represjonowanych, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami publicznymi i samorządami przy organizacji spotkań, konferencji i innych wydarzeń mających na celu podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej,

- pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej szczególnie z udziałem młodzieży szkolnej.
- 2) Działania związane z pamięcią o Ofiarach dwóch totalitaryzmów na Warmii i Mazurach, w tym organizacja obchodów Dnia Pamięci Ofiar Obu Totalitaryzmów na Warmii i Mazurach.

Wskaźnik:

liczba wydarzeń mających na celu podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej zrealizowanych ze środowiskami kombatanckimi – co najmniej 2.

OBSZAR III:
**współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie infrastruktury
współpracy, tworzenia warunków do społecznej aktywności.**

**Priorytet II: Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób
pozostających bez pracy**

Działania:

- 1) Rozwój kompetencji przyszłości, w szczególności umiejętności współpracy i dzielenia się wiedzą przedstawicieli organizacji pozarządowych uczestniczących w spotkaniach, warsztatach i szkoleniach organizowanych w ramach partnerstwa pn. PAKT dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego.
- 2) Rozwój warunków sprzyjających skutecznej aplikacji organizacji pozarządowych o środki EFS+ w ramach FEWiM 2021-2027 oraz zwiększanie jakości realizowanych zadań publicznych, poprzez wsparcie informacyjne, edukacyjne i doradcze.

Wskaźniki:

- 1) liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych uczestniczących w spotkaniach, warsztatach i szkoleniach (dot. działania 1.) – 2
- 2) liczba spotkań, warsztatów i szkoleń z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych (dot. działania 1.) - 4
- 3) liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych uczestniczących w szkoleniach i spotkaniach informacyjnych – 15
- 4) liczba projektów złożonych przez organizacje pozarządowe w ramach ogłaszanych konkursów - 20
- 5) liczba podpisanych z organizacjami pozarządowymi umów na realizację projektów – 10.

Priorytet IV: Integracja europejska i współpraca międzynarodowa

Działania:

- 1) Przekazywanie Radzie Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz radom powiatowym potencjalnie interesujących dla organizacji pozarządowych informacji pozyskanych z zakresu współpracy międzynarodowej.
- 2) Pomoc w pozyskiwaniu partnerów zagranicznych do realizacji międzynarodowych zadań w zakresie potrzeb zgłaszanych przez organizacje pozarządowe.
- 3) Wzajemne informowanie oraz w miarę możliwości zapraszanie organizacji pozarządowych do uczestnictwa w przedsięwzięciach międzynarodowych Samorządu Województwa, które dotyczą sektora pozarządowego oraz przedstawicieli Samorządu Województwa do uczestnictwa w przedsięwzięciach o charakterze międzynarodowym zrealizowanych przez organizacje pozarządowe.
- 4) Organizacja dorocznej regionalnej konferencji dotyczącej współpracy ponadnarodowej organizacji pozarządowych z województwa.

Wskaźniki:

- 1) liczba informacji przekazanych Radzie Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz radom powiatowym – co najmniej 260,
- 2) liczba zidentyfikowanych partnerów zagranicznych do międzynarodowych projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe – co najmniej 90,
- 3) liczba międzynarodowych przedsięwzięć samorządu regionalnego dotyczących sektora pozarządowego, o których poinformowano organizacje pozarządowe – co najmniej 1,

- 4) liczba międzynarodowych przedsięwzięć organizacji pozarządowych, o których poinformowano samorząd regionalny – co najmniej 1,
- 5) liczba organizacji pozarządowych, które wzięły udział w przedsięwzięciach samorządu regionalnego dotyczących sektora pozarządowego – co najmniej 6,
- 6) 1 konferencja dot. współpracy ponadnarodowej realizowanej przez organizacje pozarządowe.

Priorytet XI: Polityka społeczna

Działania:

- 1) Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwoju i promocji ekonomii społecznej.
- 2) Współpraca z podmiotami ekonomii społecznej (PES), w tym organizacjami pozarządowymi (NGO), w szczególności jako podmiotami realizującymi usługi społeczne oraz zajmującymi się pomocą i integracją społeczną w zakresie działań realizowanych przez ROPS w obszarze koordynacji polityki społecznej w regionie.
- 3) Upowszechnienie „dobrych praktyk” organizacji pozarządowych w obszarze polityki społecznej oraz nagradzanie najbardziej aktywnych organizacji pozarządowych oraz ich przedstawicieli.
- 4) Dofinansowanie organizacjom pozarządowym, ze środków PFRON, robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów.
- 5) Dofinansowanie ze środków PFRON i z budżetu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, których organizatorami są organizacje pozarządowe.

Wskaźniki:

- 1) Nagrodzenie co najmniej dwóch przedstawicieli najbardziej aktywnych organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej.
- 2) Organizacja co najmniej 1 inicjatywy w zakresie rozwoju i promocji ekonomii społecznej, w tym usług społecznych

Priorytet XII: Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży

Działania:

- 1) Praca stałej grupy roboczej w obszarze dot. młodych mieszkańców Warmii i Mazur, ich potrzeb, możliwości, problemów, kierunków wspierania. Praca grupy może zostać rozszerzona o przedstawicieli innych podmiotów, w zależności od obszaru i zakresu zaangażowania w działania na rzecz młodzieży.
- 2) Wspieranie działań zmierzających do integracji i promocji środowisk działających na rzecz młodzieży i aktywnych grup młodzieży.
- 3) Wspieranie funkcjonowania i współpraca z Młodzieżowym Sejmikiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- 4) Informowanie o działaniach podejmowanych na rzecz młodzieży, wspieraniu inicjatyw młodzieży, działalności lokalnych partnerstw/koalicji na rzecz młodzieży, programów wspierających tworzenie warunków rozwoju młodych ludzi.
- 5) Promocja działań młodzieży i inicjatyw międzypokoleniowych.
- 6) Promocja i nagradzanie różnych podmiotów, w tym instytucji i organizacji, aktywnie wspierających inicjatywy młodzieży w środowiskach lokalnych województwa warmińsko-mazurskiego.

Wskaźniki:

- 1) odbędą się co najmniej 2 spotkania grupy roboczej (wskazanej w pkt 1),
- 2) odbędzie się przynajmniej 1 spotkanie środowisk działających na rzecz młodzieży oraz młodzieży,
- 3) zostanie wdrożony sposób nagradzania i promocji osób i podmiotów wspierających młodzież w realizacji swoich pasji, inicjatyw i pomysłów.

Priorytet XIII: Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego

Działania:

- 1) Wsparcie informacyjne, edukacyjne i doradcze organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków finansowych oraz dot. zwiększenia jakości realizowanych zadań publicznych m.in. w zakresie otwartych konkursów ofert, realizacji projektu strategicznego Województwa pt. „Wsparcie partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w województwie warmińsko-mazurskim”.
- 2) Współpraca z samorządami terytorialnymi w obszarze wymiany doświadczeń, dobrych praktyk i zwiększeniu kompetencji w zakresie współpracy z sektorem pozarządowym w szczególności poprzez organizację Forum Pełnomocników Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz współpracę w ramach Rad Działalności Pożytku Publicznego.
- 3) Współpraca Samorządu Województwa z organizacjami infrastrukturalnymi w zakresie wsparcia organizacji pozarządowych i aktywności społecznej oraz obywatelskiej mieszkańców regionu. Współorganizacja spotkania organizacji infrastrukturalnych.
- 4) Współpraca przy organizacji dorocznej regionalnej konferencji organizacji pozarządowych oraz regionalnej konferencji Uniwersytetów Trzeciego Wieku.
- 5) Wzmacnianie przekazywania informacji skierowanych do organizacji pozarządowych - wykorzystanie potencjału Samorządu Województwa oraz partnerów III sektora.
- 6) Współpraca z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego przy organizacji konkursu „Godni Naśladowania” promującego w szczególności działalność organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej, współpracę z samorządami, pracę animatorów społecznych. Promocja działalności organizacji pozarządowych i liderów lokalnych przy okazji innych inicjatyw i przedsięwzięć.
- 7) Promocja wydarzeń realizowanych przez organizacje pozarządowe, w szczególności wspieranych z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, m.in. poprzez strony internetowe.
- 8) Promowanie działań mających na celu podnoszenie jakości funkcjonowania organizacji pozarządowych.

Cel: Rozwój wolontariatu w województwie warmińsko-mazurskim.

Działania:

- 1) Współpraca i wsparcie konkursów, których celem jest promowanie wolontariatu i pracy wolontariuszy, np. „Barwy Wolontariatu”, „Samorządowy Konkurs Ośmiu Wspianiałych”.
- 2) Diagnoza sytuacji wolontariatu w województwie warmińsko-mazurskim.
- 3) Wsparcie organizacji szkoleń organizatorów/koordynatorów wolontariatu, a także wolontariuszy, głównie w ramach projektu pt. „Wsparcie partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w województwie warmińsko-mazurskim”.
- 4) Promocja wolontariatu w województwie warmińsko-mazurskim.
- 5) Podjęcie działań mających na celu rozwój wolontariatu w regionie.

Wskaźniki:

- 1) liczba szkoleń, konferencji, seminariów, spotkań organizowanych lub wspieranych przez Samorząd Województwa, mających na celu wsparcie potencjału organizacji pozarządowych, w których uczestniczą członkowie organizacji pozarządowych – co najmniej 10,
- 2) liczba uczestników w/w spotkań, przeszkolonych osób itp. – co najmniej 200,
- 3) liczba organizacji pozarządowych biorących udział w podejmowanych inicjatywach – co najmniej 50,
- 4) organizacja co najmniej jednego spotkania w ramach Forum Pełnomocników Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- 5) wsparcie co najmniej jednego szkolenia organizatorów wolontariatu,
- 6) organizacja lub wsparcie co najmniej 1 konkursu promującego m.in. działalność organizacji pozarządowych w regionie.

ROZDZIAŁ III

Warunki realizacji programu.

1. Okres realizacji programu

Realizacja programu nastąpi w roku 2024.

2. Sposób oceny realizacji programu

Sprawozdanie z realizacji programu przygotowane zostanie z wykorzystaniem wskaźników zawartych w dokumencie. Wskaźniki podzielono na specyficzne dla poszczególnych priorytetów oraz ogólne do całego programu. Znaczna część wskaźników została określona w formie liczbowej. Punktem odniesienia oceny realizacji programu będzie wartość wskaźników wskazana w sprawozdaniu z realizacji programu współpracy w roku 2023.

Analiza osiągniętych rezultatów zostanie dokonana z udziałem Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego poprzez dyskusję na podstawie *Sprawozdania z realizacji Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2024*. Sprawozdanie wymagać będzie opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

3. Finansowanie programu

Zakres realizacji zadań ujętych w Programie w znacznej części uzależniony jest od wielkości środków finansowych przewidzianych w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego, wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie przypadających na rok 2024 Województwu Warmińsko-Mazurskiemu według algorytmu na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* oraz od możliwości finansowych organizacji pozarządowych. Istotnym elementem będzie zdolność stron współpracy do pozyskiwania dodatkowych środków zewnętrznych, w tym funduszy strukturalnych na realizację części przyjętych zadań.

Należy również podkreślić, że realizacja niektórych działań nie wymaga dużych dodatkowych nakładów finansowych i te będą wdrażane systematycznie w ramach bieżących środków Samorządu Województwa.

Z uwagi na fakt, iż środki finansowe przeznaczone na realizację zadań zawartych w Priorytecie XI, Działanie 2. pkt 1 pochodzą z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż hurtową alkoholu, tj. zadań publicznych z zakresu wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii (w ramach wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii), będą one mogły być finansowane w drodze konkursu dopiero po oszacowaniu realnych wpływów do budżetu Województwa.

W związku z tym, że realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, zleczanych organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób niepełnosprawnych, uzależniona będzie od wielkości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazanych Samorządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego według algorytmu, planowana kwota może ulec zmianie.

Na realizację programu współpracy w roku 2024 r. planuje się kwotę w wysokości 6,1 mln zł.

Ostateczna kwota, w tym wysokość środków przeznaczona na realizację poszczególnych zadań programu, wskazane będą w uchwale budżetowej Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego na rok 2024 oraz w uchwale Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w sprawie podziału środków przyznanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań w roku 2024.

Środki zaplanowane mogą ulec zmianie, gdy zaistnieje konieczność zmniejszenia lub możliwości zwiększenia środków - z przyczyn niemożliwych do przewidzenia w dniu przyjęcia tego programu.

ROZDZIAŁ IV

Informacja o tworzeniu oraz przebiegu konsultacji programu

Projekt programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2024, w poszczególnych priorytetach, został opracowany przez grupy robocze powołane Uchwałą Nr 25/352/23/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 maja 2023 r. oraz Radę Sportu. Prace koordynowało Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego.

W lipcu 2023 r. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego skierował projekt programu do konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w celu zebrania uwag i opinii nt. zapisów dokumentu.

Konsultacje przeprowadzone były zgodnie z procedurą określoną w Uchwale Nr XVI/388/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 kwietnia 2016 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego oraz organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Konsultacje były prowadzone w następujących formach:

1. Opublikowano dokument w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego w zakładce: „konsultacje społeczne” wraz z zaproszeniem do konsultacji i formularzem zgłaszania uwag i opinii w terminie 27 lipca 2023 – 25 sierpnia 2023 r.
2. Zaproszenie do konsultacji wraz z projektem dokumentu, zamieszczone zostało na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
3. Zaproszenie do konsultacji zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz przesłane do biur regionalnych Urzędu Marszałkowskiego WWM w Elblągu i Ełku.
4. Zaproszenie do konsultacji zostało wysłane za pomocą poczty elektronicznej do organizacji pozarządowych, wg. bazy Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego oraz poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu.
5. Projekt programu współpracy został przesłany grupom roboczym powołanym Uchwałą Nr 25/352/23/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 maja 2023 r. oraz Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
6. Na posiedzeniu w dniu 22 sierpnia 2023 r. Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego nie wniosła uwag do projektu programu. Rozpatrywano głównie kwestię możliwości zwiększenia dotacji dla organizacji pozarządowych w roku 2024.

W konsultacjach uwagi zgłosiło 5 organizacji pozarządowych oraz 1 grupa robocza wymieniona w pkt. 5. Część uwag uwzględniono. Zgłoszone uwagi wraz z odniesieniem się do nich zamieszczono w raporcie z konsultacji dostępnym w BIP Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Sposób realizacji programu oraz formy współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w roku 2024

WSPÓŁPRACA FINANSOWA:

1. Współpraca o charakterze finansowym będzie odbywać się w formach:
  - 1) **powierzenia** wykonania zadania samorządu województwa, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji - organizacja pozarządowa może wnieść jedynie wkład rzeczowy lub osobowy do realizacji zadania.
  - 2) **wsparcia** zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji - obowiązkowy jest wówczas wkład finansowy organizacji i mogą być wniesione: wkład rzeczowy i osobowy.
2. Podstawowym trybem przekazywania środków finansowych organizacjom pozarządowym jest otwarty konkurs ofert.
3. Zadania z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa na obszarach wodnych dofinansowywane są w trybie uchwały Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
4. Zadania z obszaru priorytetu I oraz niektóre z zadań w zakresie priorytetu III zlecane są w trybie ustawy o zdrowiu publicznym.
5. Zadania spoza pożytku publicznego mogą być zlecane i dofinansowywane przez samorząd województwa w trybie Uchwały Nr XIX/366/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2012 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i nie działającym w celu osiągnięcia zysku na realizację zadań publicznych innych niż wskazane w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, sposobu rozliczania dotacji oraz kontroli wykonywania zleconych zadań. Dotyczy to zadań z zakresu promocji województwa warmińsko-mazurskiego (nie są one uwzględnione w programie współpracy).
6. Samorząd może zlecić realizację zadania w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z pominięciem otwartego konkursu ofert.
7. Zarząd Województwa może również wspólnie z mieszkańcami województwa realizować zadanie publiczne w ramach inicjatywy lokalnej (na podstawie art. 19b ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). Ocenę wniosków mieszkańców dokonuje się na podstawie Uchwały Nr XVI/279/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA:

1. Współpraca pozafinansowa Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w szczególności polega na:
  - 1) wymianie informacji będącej podstawą prawidłowego diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców województwa, na podstawie których opracowywane będą zadania, programy, projekty, a także o kierunkach prowadzonej działalności;
  - 2) opiniowaniu i konsultowaniu opracowań, analiz, programów i projektów aktów prawnych w dziedzinach stanowiących obszary wzajemnych zainteresowań;
  - 3) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami;
  - 4) zawieraniu porozumień i umów dotyczących wspólnej realizacji zadań i projektów, w tym w ramach inicjatywy lokalnej;
  - 5) tworzeniu wspólnych zespołów o charakterze opiniodawczym, doradczym i inicjatywnym;

- 6) zawieraniu umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
- 7) w przypadku zaistnienia takiej możliwości – nieodpłatne przekazywanie zbędnego sprzętu na działalność statutową organizacji pozarządowych.
2. Marszałek Województwa może **objąć honorowym patronatem działania lub projekty** prowadzone przez organizacje. Wniosek w tym zakresie składa się w Gabinetcie Marszałka nie później niż 6 tygodni przed planowanym przedsięwzięciem. Wzór wniosku wraz z regulaminem udziału w komitetach honorowych oraz obejmowania i sprawowania Patronatu przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego nad przedsięwzięciami o znaczeniu i zasięgu regionalnym i ogólnokrajowym jest dostępny na stronie internetowej Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego (<https://warmia.mazury.pl/> w zakładce: Władze województwa – Marszałek)
3. Organizacja pozarządowa może **otrzymać rekomendację projektu**, w celu ułatwienia pozyskiwania przez nią środków finansowych zewnętrznych. Aby otrzymać rekomendację należy wystąpić do Marszałka Województwa lub właściwego departamentu z prośbą o rekomendację wraz ze składanym wnioskiem grantowym lub jego opisem. Marszałek lub departament może odmówić udzielenia rekomendacji w sytuacji, gdy projekt nie jest zgodny z obowiązującą strategią rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego bądź gdy uzna wnioskującą organizację za niewiarygodną.
4. Samorząd Województwa, w miarę możliwości, będzie **zamieszczał informacje o organizacjach pozarządowych i ich inicjatywach** w wydawanych przez siebie materiałach informacyjno-promocyjnych lub na własnej stronie internetowej.
5. Samorząd Województwa **prowadzi konsultacje społeczne** aktów prawa miejscowego z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz organizacjami pozarządowymi w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji zgodnie z właściwością. Konsultacje prowadzone są zgodnie z trybem określonym w uchwale Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2016 r. lub na podstawie innych przepisów. Konsultacje mogą prowadzić również jednostki organizacyjne Samorządu Województwa.
6. **Konferencja organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego.** Raz w roku Samorząd Województwa z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego organizuje konferencję organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego. Na konferencję zapraszane są organizacje pozarządowe regionu. Konferencja ma na celu m. in. przekazanie bieżących informacji nt. współpracy samorządu z organizacjami, dyskusję dot. istotnych zagadnień wzajemnej współpracy lub rozwoju sektora pozarządowego regionu.
7. **Pomoc w nawiązywaniu kontaktów zagranicznych.** Działanie zostało szczegółowo opisane w Priorytecie IV: Integracja europejska i współpraca międzynarodowa.
8. **Udostępnianie lokali.**
9. **Strona internetowa.** Informacje skierowane do organizacji pozarządowych umieszczane są m.in. na stronie internetowej Samorządu Województwa: www.warmia.mazury.pl w zakładce „Polityka społeczna” – Współpraca z organizacjami pozarządowymi. Dokumenty np. program współpracy, dokumenty konkursowe itp. umieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego – <https://bip.warmia.mazury.pl> w zakładce: „Organizacje Pozarządowe”. Istotne informacje Samorządu Województwa zamieszczane są również na stronach internetowych organizacji pozarządowych.
10. Współpraca w zakresie promocji województwa odbywa się m.in. poprzez udostępnianie organizacjom materiałów promocyjnych regionu, w przypadku uczestniczenia przez nie w wydarzeniach o charakterze ogólnopolskim lub międzynarodowym. W przypadku imprez organizowanych przez organizacje o szczególnie ważnym charakterze promocyjnym dla regionu, Samorząd Województwa może włączyć się w ich organizację.
11. Organizacje pozarządowe współpracujące z Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego są zobowiązane do informowania o zaangażowaniu Samorządu Województwa w realizację wspólnego projektu lub zadania zleconego w wydawanych publikacjach, na konferencjach itp. Wszystkie materiały publikowane na wszelkiego rodzaju nośnikach, finansowane ze środków Samorządu Województwa, muszą zawierać informację o współdziałaniu finansowym Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Organizacjom udostępniane jest również **logo województwa**.

TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH

do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert na wykonanie zadań samorządu województwa warmińsko-mazurskiego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych – w dalszej części zwany „trybem” - do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert na wykonanie zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - w dalszej części zwanych „organizacjami pozarządowymi” - określa zasady powoływania i pracy komisji konkursowych tworzonych na potrzeby rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert dot. zadań publicznych samorządu województwa realizowanych w roku 2024.

1. Na potrzeby rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert, dla każdego obszaru zadań konkursowych, komisję konkursową opiniującą oferty organizacji pozarządowych, powołuje uchwałą Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
2. Członkowie komisji konkursowej indywidualnie opiniują oferty spełniające wymogi formalne w terminie określonym przez przewodniczącego komisji konkursowej lub osobę przez niego upoważnioną, na podstawie kryteriów merytorycznych wskazanych w ogłoszeniu konkursowym. Opinia jest wyrażona w formie liczby przyznanych ofercie punktów oraz może być wyrażona w formie opisowej.
3. Opiniowanie ofert, o którym mowa w ust. 2, może nastąpić za pomocą platformy internetowej.
4. Do ważności opinii komisji konkursowej dot. ofert organizacji pozarządowych złożonych w otwartym konkursie ofert wymagany jest udział co najmniej połowy składu komisji konkursowej.
5. Każda oferta musi być zaopiniowana przez nie mniej niż 3 członków komisji konkursowej, którzy swoje opinie wyrażają w formie pisemnej.
6. Komisja konkursowa ma prawo indywidualnie określić liczbę wymaganych opinii członków komisji konkursowej dla poszczególnych ofert uwzględniając zastrzeżenie wskazane w ust. 5.
7. Przy opiniowaniu oferty członkowie komisji konkursowej biorą pod uwagę sposób realizacji zadań zleconych w poprzednich latach oraz rozliczania się organizacji pozarządowej z dotacji udzielanych przez Samorząd Województwa. W przypadku nieprawidłowości w wymienionym zakresie komisja w trybie określonym w ust. 11 może zmienić swoją opinię.
8. Przy opinii wyrażonej w formie punktowej komisja konkursowa kieruje się następującymi zasadami:
  - 1) Minimalny próg punktowy, by oferta mogła zostać rekomendowana do dofinansowania, wynosi 60% maksymalnej – możliwej do uzyskania liczby punktów.
  - 2) Na opinię oferty składa się średnia punktów przyznanych przez poszczególnych członków komisji z zastrzeżeniem określonym w ust. 7.
  - 3) W przypadku protestu dot. ogólnej opinii oferty, zgłoszonego przez przynajmniej jednego członka komisji konkursowej, przewodniczący komisji zarządza dyskusję nt. wskazanej oferty w gronie wszystkich członków komisji obecnych na posiedzeniu. Opinia jest uzgadniana przez uczestniczących w posiedzeniu członków komisji konkursowej.
9. Opinia komisji konkursowej dot. rekomendacji ofert do dofinansowania albo odmowy rekomendacji jest uzgadniana przez komisję konkursową, biorąc pod uwagę listę rankingową utworzoną na podstawie opinii poszczególnych członków komisji.
10. W przypadku ofert, które nie osiągnęły minimalnego progu punktowego rekomendujących je do dofinansowania, członkowie komisji są zobowiązani do wspólnego uzasadnienia opinii poszczególnych ofert. Uzasadnienie zostaje umieszczone w protokole z pracy komisji, o którym mowa w ust. 12.
11. W sytuacjach tego wymagających komisja konkursowa podejmuje ostateczne opinie w głosowaniu jawnym (również on-line) zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków komisji.

W przypadku równej liczby głosów, po ponownym rozpatrzeniu sprawy przeprowadza się ponowne głosowanie. O ile w ponownym głosowaniu nie zostanie podjęta opinia - decyduje głos przewodniczącego komisji.

12. Z przebiegu pracy komisji konkursowej sporządza się protokół, który podpisuje przewodniczący lub osoba wyznaczona przez niego do prowadzenia pracy komisji konkursowej i protokolant.